پیشگیری از کودک آزاری جنسی در حقوق کیفری ایران

مؤلفان:
بابک زارعی
ساجده قربستانی

www.ketab.ir

سرشناسه : زارعی، بابک، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور : پیشگیری از کودک آزاری جنسی در حقوق کیفری ایران/مولفین بابک زارعی، ساجده قوهستانی.
مشخصات نشر : تهران: اندیشه ارشد، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری : ۱۳۷ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵س.م.
شابک : 978-600-8771-68-5
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : کودک‌آزاری -- قوانین و مقررات
موضوع : Child abuse -- Law and legislation
موضوع : کودک‌آزاری -- پیشگیری
موضوع : Child abuse -- Prevention
موضوع : سوءاستفاده جنسی از کودکان -- پیشگیری
موضوع : Child sexual abuse -- Prevention
شناسه افزوده : قوهستانی، ساجده، ۱۳۶۸ -
رده بندی کنگره : HV۶۶۵/۶/ز۲ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی : ۳۶۲/۷۶
شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۴۱۷۷۹

انتشارات اندیشه ارشد

نام کتاب	**: پیشگیری از کودک آزاری جنسی در حقوق کیفری ایران**
مؤلفین	**: بابک زارعی، ساجده قوهستانی**
حروفچینی و صفحه‌آرایی	**: واحد تایپ و صفحه‌آرایی انتشارات اندیشه ارشد**
نوبت چاپ	**: اول- ۱۳۹۸**
شمارگان	**: ۱۰۰۰**
قیمت	**: ۱۰.۰۰۰ تومان**

شماره استاندارد بین‌المللی کتاب (شابک):۵-۶۸-۸۷۷۱-۶۰۰-۹۷۸
978-600-8771-68-5

مرکز پخش: میدان انقلاب – خیابان وحیدنظری – بین دوازده فروردین و منیری جاوید – پلاک ۱۳۰ – طبقه اول – واحد ۲تلفن: ۶۶۹۷۹۲۲۷-۶۶۹۷۹۲۳۴

www.arshadbook.com

هرگونه الگوبرداری از سبک و سیاق و یا تکثیر کل یا قسمتی از کتاب‌های انتشارات اندیشه ارشد شرعاً حرام و قانوناً ممنوع می‌باشد و متخلف براساس قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد شدید قانونی قرار خواهد گرفت.

واحد حقوقی انتشارات اندیشه ارشد: ۶۶۹۷۹۲۲۷-۶۶۹۷۹۲۳۴

www.ketab.ir

فهرست مطالب

چکیده ۱۱
مقدمه ۱۲

فصل اول:مفاهیم مقدماتی و مبانی نظری

مبحث اول: مفاهیم ۱۶
گفتار اول: مفهوم کودک ۱۶
بند اول: کودک در [illegible] ۱۶
بند دوم: کودک در قانون ۱۷
الف) رویه نظری ۱۸
ب) رویه عملی ۱۹
بند سوم:کودک در کنوانسیون حقوق کودک ۲۰
گفتار دوم: مفهوم کودک آزاری ۲۲
بند اول: کودک آزاری از دیدگاه روانشناسی ۲۳
بند دوم: کودک آزاری از نگاه حقوق ایران ۲۳
بند سوم: نگاهی به آمار کودک آزاری در جهان ۲۷
بند چهارم: انواع کودک آزاری ۲۹
الف. کودک آزاری جسمی و روانی خاص ۳۱
ب.کودک آزاری ناشی از ترک فعل ۳۲
ج.کودک آزاری ناشی از بهره گیری خلاف ۳۳
د.کودک آزاری جنسی ۳۴
بند پنجم: متجاوزین به کودکان ۳۵
گفتار سوم: کودک آزاری جنسی در جهان و ایران ۳۵
مبحث دوم: مبانی نظری ۳۶

www.ketab.ir

گفتار اول: عوامل پدید آورنده ی کودک آزاری ۳۶
بند اول: عوامل ناشی از وضعیت کودک ۳۷
الف. ضعف و ناتوانی جسمی کودک ۳۷
ب. مشکلات روانی کودک ۳۷
ج. نامشروع بودن کودک ۳۸
بند دوم: عوامل ناشی از مشکلات اجتماعی ۳۸
الف) فقر اقتصادی ۳۸
ب) مشکلات فرهنگی ۳۹
پ) نقص یا اشکالاتی قانونی ۴۱
ت) مشکلات محیط آموزشی ۴۲
ج) ضعف باورهای دینی ۴۴
بند سوم: عوامل ناشی از وضعیت والدین ۴۴
الف) فقدان مهارتهای تربیتی ۴۴
ب) فشارهای مالی ۴۶
پ) اعتیاد ۴۷
د. طلاق ۴۸
هـ بیماری روانی و جسمی ۴۸
ی. اختلافات خانوادگی ۴۸
گفتار دوم: آثار و تبعات کودک آزاری ۴۹
گفتار سوم: تاریخچه کودک آزاری ۵۲
مبحث سوم: پیشگیری ۵۳
گفتار اول: انواع روش های پیشگیری از جرم و رویکردهای مختلف آن ۵۷
گفتار دوم: مجازات‌ها و پیشگیری از جرم ۶۲
بند اول: ارعاب و جلوگیری عمومی‌جرم ۶۲
بند دوم: ارعاب و جلوگیری خصوصی از جرم ۶۲
گفتار سوم: اقدامات تأمینی و نقش بازدارندگی از وقوع جرم ۶۳
بند اول: پیشگیری به وسیله‌ی درمان و بازسازگاری بزهکار ۶۳
بند دوم: بی‌اثرساختن و مراقبت از فرد ۶۴
گفتار چهارم: پیشگیری از جرم ۶۵

www.ketab.ir

بند اول: پیشگیری کیفری ٦٦
بند دوم: پیشگیری غیرکیفری..... ٦٦
الف. پیشگیری اجتماعی..... ٦٧
ب. پیشگیری وضعی..... ٦٧

فصل دوم:پیشگیری کیفری و غیر کیفری از کودک آزاری جنسی در حقوق کیفری ایران و حمایت ها و چالش های قانونی

مبحث اول: پیشگیری کیفری از کودک آزاری در حقوق کیفری ایران ٧٠
گفتار اول: منظور از پیشگیری عام ٧٠
گفتار دوم: منظور از پیشگیری کیفری خاص از جرم ٧٠
گفتار سوم: سیاست کیفری ایران در قبال اطفال و نوجوانان بزه دیده گردشگری جنسی ٧٠
گفتار چهارم: شکل گیری گردشگری جنسی و عوامل پیدایش آن ٧٢
گفتار چهارم: سیاست کیفری جنایی ایران در قبال اطفال و نوجوانان بزه دیده گردشگری جنسی ٧٦
بند اول: کنوانسیون ۱۹۸۹ حقوق کودک ٧٨
بند دوم: نگاهی بر مفاد کنوانسیون بین المللی حقوق کودک ٨١
مبحث دوم: پیشگیری غیر کیفری از کودک آزاری در حقوق کیفری ایران..... ٩٣
گفتار اول: پیشگیری اجتماعی از بزه دیدگی کودکان ٩٦
بند اول: محیط اجتماعی عمومی ٩٧
بند دوم: محیط اجتماعی شخصی ٩٩
گفتار دوم: پیشگیری اجتماعی جامعه مدار ١٠١
الف.پلیس ١٠٢
گفتار سوم: پیشگیری وضعی از بزه دیدگی کودکان ١٠٤
بند اول: پلیس کودک..... ١٠٧
بند دوم: تأسیس نهادهای ملی حقوق کودک..... ١٠٧
گفتار چهارم: پیشگیری مشارکتی از بزه دیدگی کودکان ١٠٩
بند اول: مشروعیت قانونی سازمانهای مردم نهاد ١١٠

www.ketab.ir

بند دوم: تعریف سازمانهای غیردولتی و مردم نهاد ۱۱۱
بند سوم: نقش سازمانهای غیردولتی در پیشگیری مشارکتی از کودک آزاری ۱۱۲
بند چهارم: حق دادخواهی سازمانهای مردم نهاد ۱۱۵
گفتار چهارم: روش های پیشگیری وضعی موقعیت مدار ۱۱۶
بند اول: افزایش خطر ارتکاب جرم ۱۱۶
بند دوم: کنترل ابزاری که ارتکاب جرم تسهیل می کند ۱۱۶
بند سوم: کاهش جاذبه آماج ها ۱۱۷
گفتار پنجم: مجازات برای کودک آزاران ۱۱۹
بند اول: نقاط قوت قانون ۱۲۱
بند دوم: نقاط ضعف قانون ۱۲۲
گفتار ششم: رویکرد پیشگیرانه ی قوانین ایران نسبت به کودک آزاری ۱۲۴
بند اول: قانون اساسی ۱۲۴
بند دوم: قانون مدنی ۱۲۵
بند سوم: قوانین کیفری ۱۲۶
نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۲۸

www.ketab.ir

چکیده

تروما یا حوادث آسیب زای دوران کودکی می باشد که می توانند سلامت فرد را در گستره حیات وی تحت تاثیر قرار دهند که در این زمینه مـی تـوان بـه کـودک آزاری و به ویژه کودک آزاری جنسی اشاره کرد.

کودک آزاری به معنای هرگونه عمل یا قصور اخیر از جانب والد یا مراقب است که منجر به مرگ، صدمه جدی هیجانی یا جسمی و یا سـوء رفتـار یـا بهـره کشـی جنسی می شود کودک آزاری به اشکال مسامحه (غفلت)، جسمی، هیجانی، جنسی و آزاری به وقوع می پیوندد. شواهد در تمـامی جهـان و مخصوصـا در ایـران نشـان دهنده رشد روزافزون کودک آزاری و به طور خاص کودک آزاری جنسی است. سوء استفاده جنسی از کودکان یک تشخیص یا اختلال نیست، بلکه تجربه‌ای پیچیده در زندگی آنها است. کودک آزاری جنسی شامل فعالیت هـای جنسـی مختلـف اسـت مانند مقاربت ـ اعمال به مقاربت ـ تماس دهانی تناسلی ـ دستکاری مستقیم نواحی تناسلی یا از روی لباس. همچنین کودک را در مواجهه با فعالیت جنسی بزرگسالان و پورنوگرافی قرار دادن یا استفاده از کودکان برای فحشاء و پورنوگرافی نیز در زمرهٔ انواع سوءاستفاده جنسی از کودکان می‌باشد. ایـن گونـاگونی طیـف سوءاسـتفادهٔ جنسی خود گویای تنوع پیامدها است.

علاوه بر سن و جنس کودک، سن و جنس عامل ارتکاب، چگونگی ارتباط بـین کودک و عامل ارتکاب، تعداد، شـدت و مـدت دوره‌هـایی کـه در آنهـا سوءاسـتفاده صورت گرفته است به نظر می‌رسد همگی بر نتیجه آن اثر می‌گذارند. بنابراین بـرای ارائه راهکاری مناسب جهت پیشگیری از کودک آزاری جنسی باید این جرم تحلیل و تبیین شود و با جرم شناختی آن، عوامل به وجـود آورنـده آن را شناسـایی کـرد. پیشگیری می تواند کیفری یا غیرکیفری باشد که به صورت کنشی و واکنشی نمود پیدا می کند؛ لذا پیشگیری نه تنها از سوی قانون گذار که از سوی جامعه نیز نقشی مؤثری خواهد داشت.

واژگان کلیدی: پیشگیری، کودک آزاری، کودک آزاری جنسی، حقـوق کیفـری

www.ketab.ir